

Sayı : E-92358809-045.02-19600/23891
Konu : HMGS Soru İptali

13.10.2025

DAĞITIM YERLERİNE

27.04.2025 tarihinde yapılan Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (2025-HMGS/1)'nin Temel Soru kitapçığında yer alan 30 numaralı sorunun yargı kararıyla iptal edilmesi nedeniyle, Barolar ve söz konusu sınava giren ve soru iptalinden etkilenen ilgililer tarafından, önceden sınavı kazandığı belirtilen fakat iptal edilen soru sonrasında anılan sınavdan başarısız sayılan avukat stajyerlerinin durumlarının ne şekilde etkileneceği ve staja başlamış olanlar açısından kazanılmış hak doğup doğmayacağına ilişkin Bakanlığımıza çok sayıda soru gelmektedir.

Bilindiği üzere, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun "Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavı" kenar başlıklı ek 41 inci maddesinin birinci, beşinci, altıncı ve sekizinci fıkralarında;

"İlgili kanunlarda belirtilen şartlara ilave olarak, hâkim ve savcı yardımcılığı sınavına girmek ve avukatlık veya noterlik stajına başlamak için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olmak şarttır.

...

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı yılda en az bir defa, İdari Yargı Ön Sınavı ise iki yılda en az bir defa olacak şekilde Adalet Bakanlığı ile imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılır.

Sınavlar test şeklinde yapılır. Sınavlarda çoktan seçmeli en az yüz yirmi soru sorulur ve yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır.

...

Bu maddenin uygulanmasında hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik meslekleri hukuk mesleği olarak kabul edilir."

1136 sayılı Avukatlık Kanununun "Aranacak şartlar" kenar başlıklı 16 ncı maddesinin birinci fıkrasında;

*"3 üncü maddenin (a), (b) ve (f) bentlerinde yazılı koşulları taşıyan ve **Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında başarılı olanlardan**, stajyer olarak sürekli staj yapmalarına engel işleri ve 5 inci maddede yazılı engelleri bulunmayanlar, staj yapacakları baroya bir dilekçe ile başvururlar."*

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "Merkezi ve ortak sınavlara ilişkin yargılama usulü" kenar başlıklı 20/B maddesinin ikinci fıkrasında;

*"2. Milli Eğitim Bakanlığı ile Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi tarafından yapılan merkezi ve ortak sınavlar, bu sınavlara ilişkin iş ve işlemler ile **sınav sonuçları hakkında açılan davalarda verilen yürütmenin durdurulması ve iptal kararları, söz konusu sınava katılan kişilerin lehine sonuç doğuracak şekilde uygulanır.**"*

6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanunun "Temel ilkeler" kenar başlıklı 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında;

"(2) Sınavlar, adayların bilgi ve yetenek düzeylerine göre sıralanmasını sağlamak amacıyla, sıralama sınavları veya adayları belirlenen asgarî yetenek ve yeterlilikleri taşıyıp taşımadıklarına göre gruplandırılan seviye tespit sınavları biçiminde yapılabilir. (Ek cümle: 2/12/2016-6764/69 md.) Sınavlardan sonra Başkanlık veya yargı mercileri tarafından iptaline karar verilen sorular değerlendirme dışı bırakılarak geçerli soruların puan değerinin

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

yeniden saptanması suretiyle puanlama yapılır."

Hükümleri yer almaktadır.

Diğer taraftan, Anayasa Mahkemesinin 07/02/2008 tarihli ve E:2005/38, K:2008/53 sayılı kararında;

"Kazanılmış haklara saygı ilkesi, hukukun genel ilkelerinden birisini oluşturmaktadır. Kazanılmış hak, özel hukuk ve kamu hukuku alanlarında genel olarak, bir hak sağlamaya elverişli nesnel yasa kurallarının bireylere uygulanması ile onlar için doğan öznel hakkın korunmasıdır. Kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın, yeni yasadaki yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekir. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönüşmüş haktır."

Danıştay Sekizinci Dairesinin 07/08/2025 tarihli ve E:2025/4636 sayılı kararında;

"Kazanılmış hak, yürürlükteki hukuka uygun olarak doğmuş ve böylece kişinin bulunduğu statüye ilişkin olarak tahakkuk etmiş, kendisi yönünden kesinleşmiş, kişisel alacak niteliğine dönüşmüş ve kendine özgü lehçe sonuçlar doğurmuş olmakla birlikte, daha sonra mevzuat değişikliği ya da işlemin geri alınması gibi durumların varlığına rağmen hukuk düzenince korunması gereken bir haktır."

ifadelerine yer verilmiştir.

İdare hukukunda kazanılmış hakkı ortaya çıkaran hukuki sebepler; mevzuat değişiklikleri, idari işlemin geri alınması veya ilgili kanunun Anayasa Mahkemesince iptali gibi durumlar olup, kazanılmış hak teşkil edebilecek hususlar yargı içtihatlarıyla belirlenmiştir. Ancak çoğu zaman kanun koyucu da uygulamada bir tereddüte ve hak kaybına neden olmamak amacıyla geçici madde hükümleriyle kazanılmış hakları korumaktadır. 2577 sayılı Kanunun 20/B maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "...sınav sonuçları hakkında açılan davalarda verilen yürütmenin durdurulması ve iptal kararları, söz konusu sınava katılan kişilerin lehine sonuç doğuracak şekilde uygulanır." hükmünün bu minvalde bir düzenleme olduğu düşünülmektedir.

2577 sayılı Kanunun 20/B maddesi, merkezi ve ortak yapılan sınavlar hakkında açılan davaların daha hızlı bir şekilde görülmesi amacıyla ihdas edilmiştir. Ancak kanun koyucu, anılan maddenin son fıkrasıyla, sınavlarla ilgili gecikmeli verilecek kararların daha önce sınavı kazandığı açıklanan ve bu duruma göre işlem yapılmış kişilerin haklarının kaybına ve bir kaosa neden olmamasını amaçlamıştır.

Bunun yanında 6114 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin 2 nci fıkrasının "Sınavlardan sonra Başkanlık veya yargı mercileri tarafından iptaline karar verilen sorular değerlendirme dışı bırakılarak geçerli soruların puan değerinin yeniden saptanması suretiyle puanlama yapılır." şeklindeki son cümlesi uyarınca soru iptali neticesinde yeniden puan hesaplaması yapılması da gerekmektedir. Bu çerçevede, 2577 sayılı Kanun ile 6114 sayılı Kanunun söz konusu hükümlerinin çelişmediği ve birlikte uygulanması gerektiği düşünülmektedir.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (2025-HMGS/1)'nin Temel Soru kitapçığında yer alan 30 numaralı sorunun yargı kararıyla iptal edilmesi nedeniyle, önceden sınavı kazandığı belirtilen ve bunun üzerine avukatlık stajına başlayan fakat iptal edilen soru sonrasında anılan sınavdan başarısız sayılan avukat stajyerleri açısından, soru iptalinin aleyhe sonuç doğurmaması ve bu nedenle avukatlık stajlarına devam etmeleri gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgi edinilmesini ve yazımızda belirtilen hususlar doğrultusunda işlem yapılmasını rica ederim.

Hakan ÖZTATAR
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Gereği:

Tüm Cumhuriyet Başsavcılıklarına

Tüm Adli Yargı İlk Derece Komisyon Başkanlıklarına

Bilgi:

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına

Tüm Baro Başkanlıklarına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adalet Bakanlığı Ek Bina B Blok Millî Müdafaa Caddesi No:22 Kızılay / ANKARA

Telefon No: (0312) 417 77 70 Fax No: (0312) 219 44 28

E-Posta: higm@adalet.gov.tr İnternet Adresi: higm.adalet.gov.tr

Kep Adresi: adaletbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için : Erhan ÇELİK
Şube Müdürü

Telefon No: (0312) 414 81 33

